

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 24Csp/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1321200295
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Bartek
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2021:1321200295.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, v konaní pred sudcom JUDr. Ivanom Bartekom, v spore žalobcu: V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X/A, Z., proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy,, takto

r o z h o d o l :

Žaloba sa zamieťa.

Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 18.1.2021 sa žalobca domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená v bode 3.9 zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného - Poštovou bankou a.s. so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere, je neprijateľnou podmienkou a tým neplatným úkonom.

2. Žalobca tvrdil, že dňa 23.5.2011 uzatvoril so spoločnosťou Poštová banka, a.s., so sídlom Prievozská 2/B, Bratislava, IČO: 31 340 890 zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie sumy žalobcovi vo výške 6.000,- eur, s úrokovou sadzbou 12,9 % p. a. a s RPMN 15,96%. Výška splátky úveru bola v zmysle zmluvy vo výške 215,46 eur. Dňa 5.6.2014 uzavrela Poštová banka, a.s. ako postupca a spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED nadobudla pohľadávku s príslušenstvom zo zmluvy o úvere č. 0915098688. Dňa 20.6.2014 spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupca zmluvou o postúpení pohľadávok postúpila uvedenú pohľadávku s príslušenstvom na postupníka PRO CIVITAS s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/ A, Bratislava IČO: 45 896 464, čím spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. vstúpila do všetkých práv Poštovej banky, a.s. ako pôvodného veriteľa. Následne spoločnosť PRO CIVITAS s.r.o. zanikla zlúčením, a teda žalovaným subjektom je v čase podania žaloby spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s. Dňa 29.2.2016 žalovaný predložil zamestnávateľovi žalobcu dohodu o zrážkach zo mzdy na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného.

3. Žalobca mal za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ). Poukázal na skutočnosť, že žalovaný pristúpil k realizácii dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho prostriedku, ktorá bola súčasťou úverovej (formulárovej) zmluvy bez individuálneho dojednanja so žalobcom a obsah zmluvy nemohol žalobca ovplyvniť, ani túto dohodu vylúčiť, pričom na jej základe už zamestnávateľ pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy, a to aj napriek tomu, že zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je rozporná s právom EÚ, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, so zákonom alebo dobrými mravmi a preto je neplatná. Podľa žalobcu je potrebné vziať na zreteľ ustálenú judikatúru Súdneho dvora

EÚ týkajúcu sa nekalých podmienok v spotrebiteľských veciach ohľadom povinnosti vnútroštátneho súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

4. Žalobca v žalobe označil a spolu s ňou predložil listinné dôkazy - list Poštovej banky, a.s. zo dňa 24.5.2011, predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy, výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 29.2.2016, oznámenie zamestnávateľa o splátkach zo dňa 27.10.2020 a zmluvu o úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.5.2011. Iné dôkazy žalobca nenavrhol.

5. Žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a zaviazat' žalobcu na úhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

6. Žalovaný namietal nedostatok svojej pasívnej legitímácie. Mal za to, že podľa ust. § 77 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (CSP) a § 53a ods. 1 OZ tvoria spolu s pôvodným veriteľom nerozlučné procesné spoločenstvo, nakoľko túto podmienku používa v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Rozhodnutie súdu bude mať vplyv nielen na žalovaného, ale predovšetkým na dodávateľa - bankovú inštitúciu pôvodného veriteľa. Ďalej žalovaný namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu podľa ustanovenia § 137 písm. c) CSP. Poukázal v prvom rade na to, že žalobca podal návrh v zmysle uvedeného § 137 písm. c), pričom však právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby, musí byť naliehavý. Podľa judikatúry naliehavý právny záujem nie je daný (i) spravidla tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP (R 17/1972), (ii) ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu a (iii) ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo (rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 112/2004 - ZSP 6/06). Ak sa zamieťa určovacia žaloba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, je vylúčené súčasne sa zaoberať žalobou vo veci samej (rozhodnutia NS SR sp. zn. 1 Cdo 26/07, 2 Cdo 231/07, 1 Cdo 91/2006).

7. V ďalšej časti svojho vyjadrenia zo dňa 16.6.2021 žalovaný namietal, že nie je preukázaný nedostatok slobodnej vôle žalobcu, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu a ani to, v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na strane žalobcu. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, lebo ide o zabezpečovací inštitút v súlade s ustanoveniami OZ. Účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a je absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva zdôvodňovať neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy práve jej účelom. S poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 OZ a jeho gramatický výklad žalovaný argumentoval, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je jednostranné uloženie povinnosti viazané na vôľu veriteľa, či povinnosť vznikne alebo nie, naopak, je to práve na dlžníkovi, či bude plniť riadne a včas a veriteľ nepristúpi k uplatneniu zabezpečovacieho inštitútu. Zdôraznil, že aj samotná judikatúra ESD, ktorou žalobca odôvodňoval svoj návrh, vyžaduje rešpektovanie vnútroštátnych predpisov, rozhodovanie nie an block ale in concreto a predovšetkým riadne a vyčerpávajúce zdôvodnenie, v čom spočíva nerovnováha v neprospech spotrebiteľa. V tej súvislosti žalovaný dal do pozornosti aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/994/2013, v ktorom sa súd zaoberal otázkou, či môže existovať naliehavý právny záujem iba na vyhlásení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, keď sa súčasne nenamieta rozsah plnenia zo samotnej zmluvy o úvere.

8. Vo veci bolo nariadené pojednávanie, súd prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti žalobcu, postupom v zmysle § 180 CSP.

9. Z tvrdení strán a predložených dôkazov bol zrejmý skutkový stav, že žalobca ako dlžník uzavrel s právnym predchodcom žalovaného - spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako bankou zmluva o úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 6.000,- eur s mesačnou splátkou 215,46 eur. Súčasťou zmluvy o úvere je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, uvedená priamo v texte zmluvy o úvere ako bod 3.9 v znení: Podpisom tejto ZoÚ Dlžník a Spoludlžník, a to každý z nich osobitne, uzatvárajú s bankou Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s príslušným bodom OP. Ku dňu 29.2.2016, kedy bola dohoda o zrážkach zo mzdy predložená zamestnávateľovi žalobcu, dlh žalobcu predstavoval sumu vo výške 12.707,- eur. Do dňa 27.10.2020 žalobca uhradil na úver sumu vo výške 3.614,40 eur.

10. Na pojednávaní žalovaný uviedol, že na základe dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľ zrážky vykonáva, bola uskutočnená aj zrážka za mesiac august 2021, pričom do uhradenia aspoň istiny úveru 6.000,- eur zostáva žalobcovi uhradiť ešte sumu 1.628,40 eur. So žalobcom chce žalovaný uzavrieť dohodu o zaplatení iba tejto sumy, a ak by aj nebolo súdom rozhodnuté, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, bude si na základe dohody uplatňovať len sumu 1.628,40 eur.

11. Na základe uvedeného skutkového stavu súd vyhodnotil obranu žalovaného ako opodstatnenú.

12. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 217 ods. 1, prvá veta, CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

14. Z ustálenej judikatúry k otázke naliehaného právneho záujmu, na ktorú poukazoval aj žalovaný, vyplýva, že za dovolenú možno podľa práva považovať len takú určovaciu žalobu, ktorá slúži potrebám praktického života a nevedie k zbytočným sporom. O naliehavý právny záujem zásadne ide vtedy, ak bez súdom vysloveného určenia je ohrozené právo žalobcu alebo ak by sa jeho právne postavenie stalo neistým. Môže sa uplatniť aj v prípadoch, ak určovacia žaloba účinnejšie než iné prostriedky zodpovedá obsahu a povahe príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov medzi účastníkmi. Ak splnenie týchto funkcií nie je možné očakávať, nie je daný naliehavý právny záujem na určení. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená ani vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu a tiež vtedy, ak je možnosť domáhať sa priamo splnenia povinnosti.

15. Podľa súdu v danom prípade nebol daný / preukázaný naliehavý právny záujem na navrhovanom určení, ktorý by zodpovedal aspoň jednej uvedenej požiadavke. Možnosť domáhať sa navrhovaného určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu, preto žalobca musel preukázať, že na ňom má naliehavý právny záujem.

16. Preukázať naliehavý právny záujem sa žalobcovi nepodarilo. Zo žaloby naliehavý právny záujem nebol zrejmý a počas konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by ho zakladali. Naopak, z tvrdení žalovaného vyplynulo, že žalobca nesplatil zatiaľ ani istinu poskytnutého úveru a najmä aj skutočnosť, že žalovaný od žalobcu požaduje len zaplatenie istiny úveru. Z toho vyplýva, že medzi stranami neexistuje žiadny spor alebo neistota o rozsahu plnenia, ktoré sa dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečuje. Preto bolo možné súhlasiť so žalovaným, že na danú vec sa dajú v plnom rozsahu aplikovať závery Krajského súdu v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 13Co/994/2013. Nemožno totiž tvrdiť, že existuje naliehavý právny záujem iba na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pokiaľ dohoda, na základe ktorej boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky, je vo všetkých svojich dojednaniach platná. Zo žaloby vyplýva, že sa nenamieta platnosť zmluvy o úvere, nenamietajú sa ani žiadne dojednania, ktoré eventuálne zvyšujú v neprimeranom rozsahu plnenie, ku ktorému sa žalobca v zmluve zaviazal, ale namieta sa dohodnutý spôsob splácania úveru. V skutočnosti potom žalobca nenamieta neprijateľnú podmienku, ktorá bola dohodnutá v spotrebiteľskej zmluve (§ 53 ods. 4 OZ), ale len dopad zákonného ustanovenia § 551 OZ. Záonné ustanovenie platného právneho poriadku však nie je niečo, s čím by bolo potrebné spotrebiteľa osobitne oboznamovať. Nemožno vyhlásiť, že žalobca má naliehavý právny záujem akokoľvek nesplácať (teda aj zrážkami zo mzdy) dohodnuté splátky podľa uzavretej zmluvy o úvere, keď platnosť samotnej zmluvy sa nenamieta.

17. Podanou žalobou sa žalobca vlastne domáhal akejsi všeobecnej preventívnej ochrany spotrebiteľa, čo však podľa súdu nie je prípustné. Ochrana sa poskytuje len konkrétnemu ohrozenému právu a za podmienok stanovených v právnych predpisoch. Podľa súdu v súčasnosti neexistuje naliehaná aktuálna obava, že dôjde k poškodeniu žalobcu ako spotrebiteľa v rozpore s predpismi o ochrane spotrebiteľa alebo dobrými mravmi alebo v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EU.

18. Ako vyplýva z vyššie spomenutej judikatúry, pri zamietnutí určovacej žaloby pre nedostatok naliehaného právneho záujmu je vylúčené súčasne sa zaoberať žalobou vo veci samej. Súd sa preto

nezaoberal vecným posúdením platnosti alebo neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Rozhodnutie súdu o zamietnutí žaloby tak nepredstavuje prekážku rozhodnutej veci. To znamená, že ak by v budúcnosti nastali nové okolnosti zakladajúce naliehavý právny záujem, napr. ak by žalovaný postupoval v rozpore so svojim prehlásením o rozsahu uplatnenia dohody o zrážkach zo mzdy, môže sa žalobca opäť domáhať súdnej ochrany.

19. Z uvedených dôvodov súd žalobu ako procesne neprípustnú v celom rozsahu zamietol.

20. Žalovaný mal vo veci celkový úspech, preto by mu ako úspešnej strane patrila podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP náhrada trov konania. Súdu nebolo zrejmé, aké trovy konania si žalovaný uplatňuje, keďže zo spisu žiadne trovy konania nevyplývali. Na otázku súdu žalovaný uviedol, že si bude uplatňovať trovy, ktoré sa týkajú jeho vyjadrení v spore. Nakoľko žalovaný nebol zastúpený advokátom a vyjadrenia podával elektronicky, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

21. Pri rozhodnutí o trovách konania súd vychádzal aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018, podľa ktorého je v súlade s článkom 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa strane nárok na náhradu trov konania neprizná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia, na Okresnom súde Bratislava III.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2) a čoho sa odvolateľ domáha.